

HET TWAALFDE CONGRES VAN DE A.R.P.A. INTERNATIONALE
gehouden te Madrid van 13 tot 17 Maart 1951

Toen ik het verslag van het tandheelkundige congres ter gelegenheid van het 90-jarig bestaan van het Svenska Tandläkare-Sällskapet, geschreven door Prof. T e k e n b r o e k, gelezen had, bekreep mij in hoge mate de lust, mijn witte jas aan een Hollandse wilg te hangen en naar dat Mekka van de tandheelkunst te vertrekken. Dit vertrek naar Zweden zou ten doel hebben, ondergedompeld te worden in een land, waar de tandheelkunde als wetenschap en als praktijk vrije armslag blijkt te hebben.

Toen ik terug kwam van een lange reis over de Pyreneeën, de Sierra Guadamarra en de Alpen, en door de oneindige vlakten van Castilië, had ik ook al diezelfde aanvechting wat betreft mijn witte jas. Deze keer echter zou ik nooit weer dit kledingstuk hebben aangeraakt, maar zou gegaan zijn om in lengte van jaren te genieten van de Spaanse zon en alles wat deze uit de Spaanse bodem te voorschijn weet te roepen; ik zou gegaan zijn om in de straatjes van Toledo ongehaast en ongestoord te genieten van eeuwenoude kunst, om in Madrid en Olivares te luisteren naar het vreemde, maar fascinerende geluid van de flamingo, om in Valencia en Burgos, in Madrid en Barcelona te kijken naar het trotse gestamp van de dansers en danseressen.

En hiermede wil ik niets te kort doen aan de schoonheid van Zweden. Spanje was het gastland en met onnavolgbare gratie en schoonheid van gebaar, met welhaast wellustige welsprekendheid en kunstzinnigheid heeft het zich van deze moeilijke taak gekwet. Spanje heeft niet de moeite genomen beter te schijnen dan het is; het heeft niet de moeite genomen om dit congres zo te organiseren, dat het vlot van stapel liep, ofschoon dit ietwat lichtvaardig beoordeeld kan zijn; het heeft zich getoond zoals het is: luchtig, speels, gracieus en gespeend van alle degelijkheid en nauwkeurigheid.

Er is wel geen congressist, die sprakeloos van bewondering is voor het organisatietalent van onze Spaanse collegae, maar er zal ook geen congresganger zijn, die niet met vreugde terugdenkt aan alle dagen, doorgebracht in dit weinig Europese land, van het eerste ogenblik af waarop de Spaanse douanier zijn zijden handschoenen aantrok om met voorzichtige gebaren de koffer te doorvoelen tot aan het afscheid van de laatste edelman, die zijn geiten op een helling van de Pyreneeën hoedde en een zwerige groet wuifde naar de vertrekkende barbaren uit het hoge Noorden. Een Spaanse wind woei gedurende het gehele congres en wij moesten leren, om evenals de Spanjaarden, ons te beschermen tegen het meegewaaide stof.

Het congres werd geopend tijdens een voltallige zitting in de aula van het Tandheelkundig Instituut door Professor Pedro Garcia Gras, die tijdens zijn rede de gevoelens van de Spaanse tandheelkundige wereld tot uit-

drukking bracht door te zeggen, dat zij zich enorm bevredigd gevoelde . . . „zulke uitzonderlijk op de voorgrond tredende persoonlijkheden uit de stomatologische wereld in hun midden te hebben”. Bij de in het programma beschreven bezigheden werd tot uitdrukking gebracht het feit, „dat Spanje het geweldig op prijs stelt en nauwelijks op de juiste waarde vermag te schatten, welk een eer het voor zijn inwoners is dat zulk een illustre gezelschap, overladen met wezenlijk respectvolle hoogachting, hun de eer geeft het met een bezoek te vereren!?”

Een volledig verslag van alle lezingen te geven is ondoenlijk, ook al door de Babylonische spraakverwarring. Opmerkelijk was de grote opkomst van de Duitse A.R.P.A. onder leiding van Professor Siegmund, die tijdens de officiële opening er zijn voldoening over uitsprak, dat Duitsland weer aanwezig kon zijn bij internationale wetenschappelijke manifestaties. Hij zeide te hopen dat de wetenschap bruggen zal slaan tussen de verschillende kampen, waarin de mensheid zich verdeeld ziet. Professor Hut sprak op deze vergadering namens de Nederlandse A.R.P.A.

In het wetenschappelijk gedeelte van dit congres werden vele voordrachten gehouden.

L. W a g e n b i c h l e r, Bad Gastein.

Atelles de décharge dans le traitement des parodontoses.

In de loop der tijden is het steunweefsel der elementen aanmerkelijk verzwakt. Om de schadelijke gevolgen van relatief en absoluut te grote krachten te verhinderen werd een spalk aanbevolen, die door middel van projecties werd demonstreerd.

A. L ü b e c k, Würzburg.

Traitement fonctionnel des parodontoses.

Het doel van de functionele therapie is het behouden en verbeteren van het steunweefsel. Zij bestaat uit de diagnose, de interpretatie en de verwijdering van de functionele stoornissen. Het articulatie-evenwicht moet steeds de prophylactische en therapeutische maatregelen vergezellen.

H. J. K u t z l e b, Neuss.

La composante endogène de la stomatite ulcéreuse pseudo-épidémique.

Deze afwijking komt regelmatig voor in streken met slechte sociale voorzieningen. Zij moet beschouwd worden als een niet specifieke manifestatie van de vermindering van de algemene weerstand. Gevonden werd een hyperproteïnemie evenals een rechts-verschuiving in het leucocytenbeeld.

J. E s c h l e r, Freiburg i/B.

Bases et premiers résultats du traitement fonctionnel précoce de la parodontose.

Tijdens de slaap werd een aanzienlijke verhoging van de spierspanning gevonden. Een onderzoek werd verricht aangaande de spanningen in de masseter tijdens de slaap. Bij patiënten met parodontose werden aanmerkelijk hogere toppen geregistreerd in de grafiek, die van de spasmen werd gemaakt. Na het aanbrennen van een dunne spalk (een te dikke verhoogt de spanningen nog meer) werden de toppen steeds lager en verdwenen later zo goed als geheel. Ook na het uitnemen van het apparaat traden de abnormaal hoge spanningen niet steeds weer op.

A. H r u s k a Sr., Milaan.

La parodontose chez l'Ours des Cavernes et quelques hominides fossiles.

Bij de fossiele mens werd de aanwezigheid van zekere vormen van parodontose gevonden. Het zou kunnen zijn dat het vroege verlies van de tanden veroorzaakt wordt door vasomotorische storingen in het parodontium; dit is dan eventueel een erfelijke pathologische aandoening van endogene en biologische aard. Anderzijds vermeldde spr., dat de parodontose evenals vele andere erfelijke afwijkingen een zekere geografische verspreiding heeft en dat bepaalde rassen er meer in het bijzonder aan lijden.

U. V a u t h i e r, Genève.

Les symptômes de l'hyperthyroïdie secondaire, la déminéralisation dentaire et les parodontolyses.

Een locale vasculaire neurose schijnt de oorsprong te zijn van de ontkalking van de steunweefsels der tanden.

H. R. M ü h l e m a n n, Zürich.

La parodonte et les hormones sexuelles.

De pathologische manifestaties, die voorkomen in het parodontium gedurende menstruatie, ovulatie, zwangerschap en menopauze, worden gekarakteriseerd door hun facultatieve optreden en hun niet specifieke verschijningsvorm op het gebied van kliniek en histologie. Hun periodiciteit en reversibiliteit, hun gelijktijdige optreden met de werking van de gonaden geven aanleiding te veronderstellen dat het ovariaal-hypofysair-placentaire systeem een zekere rol speelt bij het ontstaan van de afwijkingen. Deze veronderstelling krijgt meer grond, nu blijkt dat tijdens de activiteit van de vrouwelijke seksuele hormonen een verandering optreedt in het epithelium van de mond en dat de beweeglijkheid van de tanden tijdens de zwangerschap wordt vergroot.

H. S i e g m u n d, Münster.

La parodonte dans l'endartérite oblitérante généralisée.

Histologisch onderzoek wees uit dat een algemene vasculaire stoornis gevolgen kan hebben in het parodontium. Weefsel met een vasculaire stoornis wordt uitzonderlijk gemakkelijk beïnvloed door laesies van mechanische aard. In het parodontium komt het tot histiolyse en osteolyse, vorming van pockets en beweeglijker tanden.

Deze voordracht ging vergezeld van een zeer duidelijke film.

E. H a r n d t, Berlijn.

Études allemandes sur la classification et la nomenclature des parodontopathies marginales envisagées du point de vue clinique.

Voor de resultaten van besprekingen over nomenclatuur, zie: conclusies en resoluties van het twaalfde congres.

J. J. P i n d b o r g, Kopenhagen.

Onderzocht werden 7502 mariniers en 2075 soldaten van de landmacht. Bij hun aankomst hadden 66% van de mariniers gingivitis simplex en 6,9% gingivitis ulcero-membranacea. Het maximale voorkomen werd geregistreerd in October.

Na enige maanden dienst was de ulcerouse vorm verdrievoudigd bij de marine en verdubbeld bij het landleger.

Vermoedelijke oorzaken: besmettelijkheid en het feit dat reeds gingivitis bestond. Verder nog het gebruik van tabak.

K. Thielemann, Frankfurt.

L'influence de la fonction dans l'étiologie, le diagnostic, la thérapeutique et la prophylaxie de la parodontose.

In lichte gevallen kan men volstaan met beslijpen, in ernstige gevallen moet orthodontische behandeling worden uitgevoerd. Na een extractie in de molaarstreek moet onmiddellijk worden ingeslepen, ook wanneer met een partiële prothese het diastema wordt gesloten.

F. J. Bossard, Parijs.

Hygiène quotidienne de la bouche.

De tandheelkundige en parodontale afwijkingen houden gelijke tred met de ontwikkeling van de menselijke beschaving. Men probeert dit tegen te gaan door sport, massage, hydrotherapie etc. Daarom moeten ook in de mond reacterende middelen worden gebruikt. Keukenzout kan dit resultaat opleveren. De tandenborstel voert de massage uit.

José Font, Valencia.

L'extraction dentaire et la fixation dans le traitement des parodontoses.

Fixatie is alleen nuttig wanneer de parodontale weefsels volkomen gezond zijn. De uitneembare prothese heeft voor het rest-parodontium bijna steeds rampzalige gevolgen.

Schrijver geeft een eigen oplossing voor fixatie.

A. Chapat, A. Jullien, A. M. Nardoux, Parijs.

Étiologie des parodontolyses.

117 gevallen werden onderzocht. In 50% bestonden leverziekten, meestal vasculaire stoornissen, in 25% hormonale stoornissen met als gevolg stoornissen in de kalkhuishouding. Na het 40e jaar bleek de parodontolyse het meest voor te komen. (in 12 gevallen vóór het 20e jaar). Familiair optreden in 52 gevallen. Veel caries in 32 gevallen.

Bij 110 patiënten was de occlusie duidelijk traumatisch.

Schr. leggen er de nadruk op dat de behandeling van de parodontopathie lokaal is en dat pas geneesmiddelen tegen systeemziekten mogen worden voorgeschreven wanneer de afwijking in aetiologisch opzicht is teruggebracht tot de systeemfactor alleen en dan nog slechts wanneer het mogelijk is, die factor uit te schakelen.

A. J. Held, Genève.

L'organe dentaire et sa pathologie. Nomenclature et classification.

Prof. Held was wegens ziekte verhinderd persoonlijk aanwezig te zijn. Zijn voordracht werd besproken op de zittingen, gewijd aan de nomenclatuur en classificatie. De resultaten van de besprekingen vindt U hieronder vermeld.

J. J. Holst, Kopenhagen.

Prophylaxie des parodontopathies.

De parodontopathiën worden slechts weinig behandeld, omdat het beeld wat

vaag, de aetiologie nog niet opgehelderd, en de behandeling nog niet volledig afgebakend is.

Ook stelt schrijver een nieuwe classificatie voor op grond van de klinische waarnemingen.

P. A y l l o n, Lima.

Classification clinique des maladies du parodonte.

De voorgestelde classificatie is als volgt verdeeld:

- Klasse I. Gingivitis.
„ II. Parodontitis.
„ III. Parodontose pyorrhéique.
„ IV. Degeneratieve parodontose.

S. P a l a z z i, Milaan.

L'odontome dans les kystes dentifères.

Bestudeerd werden enige dermoid-cysten, ovariaal-cysten en een teratoom.

J o s é F o n t, Valencia.

La pulpectomie dans le traitement des parodontoses.

Wanneer de wortelkanaalbehandeling goed wordt uitgevoerd, gelooft schrijver niet aan een invloed daarvan op het parodontium. Exstirpatie moet onder anaesthesie geschieden, teneinde

1. de vitale restpulpa te behouden,
  2. te verhinderen dat het causticum in het periapicale weefsel dringt.
- Om het articulatie-evenwicht niet te verstoren worden bij parodontopathieën intraligamentaire en intradiploïque injecties afgeraden.

J o s é F o n t, Valencia.

La parodontose, vieillissement prémature du bord alvéolaire.

Het normale involutie-proces wordt bij parodontopathieën versneld. De therapie moet worden ingesteld op het scheppen van physiologische omstandigheden, zoals die normaliter bij oude mensen aanwezig zijn.

M. J e a n n e r e t, Bern.

Le descellement des attelles fixes.

Besproken werd het juiste tijdstip waarop de spalk moet worden aangebracht en de wijze van krachtverdeling in verband met dat tijdstip; één en ander om abnormale bewegingen na het aanbrengen van de spalk tegen te gaan.

R. J a c c a r d, Genève.

Homéopathie, parodontoses et neuralgies.

De homocopathie in verband met de therapie van de parodontopathieën zijn van groot gewicht. Schrijver besprak de voor deze geneeswijze specifieke moeilijkheden en gaf tot slot enige oplossingen en doseringen.

Verder waren er nog lezingen van

P. G a r c i a G r a s, Madrid, over occlusie en articulatie en van

Prof. Q u e q u i h e r, Parijs, over interne geneeskunst en parodontopathieën.

Na vele organisatorische moeilijkheden werden films vertoond van P a l a z - z i, O r b a n en W e s t i n; enige moesten door deze moeilijkheden achterwege blijven, o.a. van Prof. N o r b e r g uit Stockholm, die bij zijn afscheidsrede aan het banquet enigszins sarcastisch, maar toch vriendelijk, alle aanwezigen uitnodigde om de film, die hij uit Stockholm had meegebracht, in zijn laboratorium te komen zien.

Het congres werd besloten met een administratieve vergadering, waarop o.m. het lidmaatschap van de leden van de A.A.P. werd besproken.

Tijdens het officiële banquet werden de onderstaande conclusies van het congres in de verschillende talen voorgelezen.

CONCLUSIES van het Twaalfde Internationale Congres van de A.R.P.A., welk congres werd bijgewoond door vertegenwoordigers uit veertien landen.

- I. Zonder de beslissing no. 2 van het congres van de internationale A.R.P.A. te Groningen te desavoueren, zullen de volgende termen officieel in gebruik worden genomen: parodontium, parodontopathieën en andere afleidingen van parodont (resp. parodont).
- II. Een wetenschappelijke classificatie in de latijnse taal moet worden ingevoerd.
- III. Een uniforme classificatie van de parodontopathieën (parodontopathiae) is absoluut noodzakelijk.
- IV. De volgende classificatie van de parodontopathieën wordt aangenomen:
  - 1) Parodontopathia inflammata.
    - a. superficialis (gingivitis)
    - b. profunda (parodontitis).
  - 2) Parodontopathia dystrophica (parodontosis).
  - 3) Parodontopathia mixta.
    - a. parodontitis dystrophicans
    - b. parodontosis inflammatoria.
  - 4) Parodontopathia neoplastica (parodontoma).
- V. De studie, die betrekking heeft op de geografie, de aetiologie en de kliniek, moet met kracht worden bevorderd.
- VI. De voornaamste onderwerpen op het dertiende congres van de internationale A.R.P.A. (Genève 1953) zullen zijn:
  - a. de vroegtijdige parodontopathieën (parodontopathiae praecoces).
  - b. de therapie door activering.
  - c. de parodontopathieën en hun behandeling op sociaal gebied.

De commissie, ingesteld om aan de jarenlang slepende kwesties van nomenclatuur en classificatie een einde te maken, was als volgt samengesteld:

Prof. S i e g m u n d - Münster, Prof. M ü h l e m a n n - Zürich, Dr. R. J a c c a r d - Genève, Dr. U. V a u t h i e r - Genève, Prof. P a l a z z i - Milaan, Prof. C h a p u t - Parijs, Prof. G a r c i a G r a s - Madrid, Prof. H u t - Groningen, Prof. N o r b e r g - Stockholm, Prof. H a r n d t - Berlijn, Prof. G a r c i a d e l V i l l a s - Madrid.

Ofschoon nu reeds vaststaat dat vele oudere tandartsen, die al eerder een „definitieve oplossing” van het nomenclatuur-probleem hebben aanschouwd, ietwat wantrouwend naar dit laatste product zullen opzien, moet toch met de meeste klem worden aangedrongen op het overnemen van deze terminologie. Immers, wanneer men van deze nomenclatuur gaat afwijken op grond van de verwachting, dat er binnen afzienbare tijd wel weer een andere zal volgen, betekent dit juist een verhaasting van dit allerminst gewenste proces.

Zeer terecht hebben onze Nederlandse collegae Prof. H u t en Dr. M é z l in hun rapport tot uitdrukking gebracht, dat aan het begin van elke samenwerking, met als resultaat vooruitgang op het gebied van aetiologie en therapie, éénheid in nomenclatuur moet staan.

Ten slotte schénkt bovenstaande nomenclatuur meer vertrouwen dan de voorgaande door de eenvoud en de overeenstemming met de in de British Periodontal Society gebruikte terminologie.

Het congres werd besloten met een galadiner in een van de vorstelijk aangeklede hotels van Madrid.

Terugziende op dit twaalfde congres van de internationale A.R.P.A. treft het, dat meer en meer de onderzoeken op het gebied van de interne geneeskunst op de voorgrond treden. Elementair basis-onderzoek, zoals dit in sterke mate in Amerika wordt uitgevoerd (N u c k o l l s c.s.) was op dit programma niet te vinden. De zuiver tandheelkundige aspecten als daar zijn mondhygiëne, occlusie en articulatie en orthodontische behandeling bij parodontopathiën, werden wel behandeld. Een naam als T h i e l e m a n n staat trouwens borg voor een wetenswaardige beschouwing. Toch was het aantal voordrachten over deze materie beslist niet overheersend.

Tijdens langdurige gesprekken met verschillende buitenlandse collegae bleken er ten aanzien van de parodontopathiën essentiële verschilpunten te bestaan, die in hoofdzaak op beide genoemde terreinen zijn terug te brengen. Het moge enerzijds verheugend zijn dat de systeemfactoren vooral onderzocht worden in landen, waar aan de tandheelkundige scholing een medische opleiding vooraf gaat, het is anderzijds moeilijk zich te onttrekken aan de indruk, dat men daarmee de kern van het onderzoek voorbij gaat en weliswaar successen boekt door de correlatie tussen systeemziekte en afwijkingen in het parodontium te registreren, een bezigheid die ernstige studie en grote inspanning vereist, maar die in feite de aetiologie en dus ook de therapie niet veel verder brengt. Het doet ietwat vreemd aan, wanneer men een zeer gedocumenteerd verslag van een ingewikkelde systeemziekte te horen krijgt en tot slot de min of meer primitieve tandheelkundig-technische restauratie ziet, die de behandeling moet completeren. Zonder twijfel oefenen de systeemfactoren een grote invloed uit. Men ziet monden waar alle locale factoren, die een parodontopathie kunnen veroorzaken, aanwezig zijn bij een volledig gezond parodontium. Evenzeer ziet men echter gezonde parodontale weefsels bij patiënten met alle verantwoordelijke systeemziekten.

De bewering dat de kennis van de locale factoren volledig is, is even onwaar als de bewering, dat deze factoren niet ter zake doen. In ieder geval verdient het dunkt mij aanbeveling dat de samenstellende landen van de internationale A.R.P.A. ieder dat deel van het uitgestippelde programma uitzoeken, dat het meest in overeenstemming is met de in dat land vereiste opleiding. Voor ons land betekent dit het bestuderen van die factoren, welke niet in het bijzonder liggen op het gebied der interne geneeskunst. Uiteraard zou dit de grote lijn moeten uitmaken van de bijdrage van Nederland aan het werk van de internationale A.R.P.A. Individueel behoort het overigens een ieder vrij te staan, zijn studie in overeenstemming te brengen met zijn persoonlijke opleiding, aangeleg en belangstelling.

Niet onvermeld moge blijven dat de schrijver van „Biomechanik der Parodontose”, Dr. K. T h i e l e m a n n, in samenwerking met enige zijner collegae te Frankfurt a. d. Main een studiegeselschap voor haardinfectie heeft opgericht. Hiervoor werden in het buitenland, o.m. in Nederland, reeds enige relaties aangezocht. Een tijdschrift, uitsluitend handelend over dit onderwerp, is in voorbereiding. Dr. T h i e l e m a n n ondervindt van verschillende zijden

grote steun. Zo werd bij wijze van proef door een particulier ziekenfonds R.M. 30 ter beschikking gesteld voor een wortelkanaalbehandeling in plaats van R.M. 2,50. Het is te hopen dat Thielmann met de haardinfectie hetzelfde zal bereiken wat Weskij indertijd bereikte met de parodontopathieën.

Een woord van dank aan onze Spaanse collegae mag niet ontbreken. Al was het voor de vertegenwoordigers uit alle noordelijke landen enigszins moeilijk om te wennen aan de accuratesse van het programma, allen zijn zonder twijfel met de beste herinneringen aan het Spaanse land vertrokken. Heel zeker geldt dit voor de dames, die zich konden te buiten gaan aan een orgie van Greco's, Goya's, Tintoretto's, Rubensen en Velasquez's, en die een misschien wat onverteerbare lijst van imposante gebouwen en vruchtbare tuinen hebben aanschouwd.

Dezelfde eigenschap, die dit congres deed uitmunten door herhaalde chaotische verwickelingen, heeft de congresgangers een schat van courtoisie en schoonheid ter overdenking meegegeven.

COPPEs - Amsterdam